

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium 7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 4.

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Megyei forduló

2016. január 21.

4. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

felkészítő tanár neve

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter szaktanácsadó

Lenczné Vrbovszki Judit szaktanácsadó

Unti Judit tanár

Lektorálta:

M. Tóth Katalin lektor

A verseny fővédnöke:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Összesen: 20 pont

Elért pontszám: _____

Olvasd el figyelmesen a szöveget, majd oldd meg a kapcsolódó feladatokat!

A Lotz-kutatás eddig

L.-né V. J. tanárnő érdeklődése huszonöt évvel ezelőtt fordult a világhírű bonyhádi diák élete felé, amikor még a helyi Solymár Imre Városi Könyvtárban dolgozott. Lotz János barátja és osztálytársa, dr. K. Z. jogtanácsos ösztönözte a kezdeti kutatásokat. Az amatőr helytörténész összegyűjtött anyaga sok fényképpel, magánlevelekkel és dokumentumokkal szolgált. Később, 2006-ban, a bonyhádi evangélikus gimnázium alapításának kétszázadik évfordulóján emléktáblát helyeztek el Lotz János tiszteletére az iskola folyosóján, valamint *Lotz János útja* címmel jubileumi emlékkönyvet adtak ki Terts István nyelvészprofesszor szerkesztésében.

Lotz János nyelvészprofesszor 1923-tól 1931-ig volt a gimnázium diákja. 2005-től működik a Lotz János anyanyelvi szakkör, amelynek egyik fő célkitűzése volt a Lotz-kutatás. Ennek eredménye lett egy negyvenperces ismeretterjesztő film, és készülöben van egy a tudósról szóló könyv is. A világhírű nyelvész nevét viseli még a születésnapja, március 23. körül a bonyhádi gimnáziumban évente megrendezett országos szövegértési és helyesírási verseny.

A kutatás iránt elkötelezett tanárnő a külföldön élő, kulturális területen dolgozó szakemberek, nagykövetek, intézményvezetők támogatását is elnyerte az anyaggyűjtéshez. Ennek nyomán eljutott 2009-ben Svédországba, a stockholmi és az uppsalai egyetem könyvtárába. Legutóbb lehetősége volt egy tehetséges bonyhádi diáklánnyal együtt 2014 áprilisában az oszakai Kansai Gaidai Egyetem könyvtárában lévő mintegy 8000 darabból álló Lotz-hagyatékot is megtekinteni Japánban.

Feladatok

1. Rakd időrendbe számozással az eseményeket!

5/

- a) A gimnázium alapításának 150. évfordulója.
- b) Lotz János születése.
- c) *A Lotz János útja* c. könyv kiadása.
- d) A legutoljára megrendezett Lotz-verseny.
- e) A bonyhádiak meglátogatják a Lotz-hagyatékot.

2. Válaszolj a kérdésekre!

5/

- a) A szövegben hány könyvtár szerepel?
- b) Hány országban folyt eddig a Lotz-kutatás (a szöveg alapján)?
- c) A kutató tanárnő leánykori neve V betűvel kezdődik? *igaz* *hamis* (Húzd alá a választ!)
- d) Az amatőr helytörténésznek Zsolt is lehet a keresztnéve? *igaz* *hamis*
- e) Mindig pontosan Lotz születésnapjára esik a döntő? *igen* *nem*

3. Kösd össze a szavakat a nekik megfelelő jelentésekkel!

4/

jubileum

hagyaték

örökség

nem hivatásos

ismeretterjesztés

kerek évforduló

amatőr

propaganda

4. Aki keres, talál!

6/

- a) Keresd ki a szövegben szereplő magyar és külföldi városok neveit! (*Elemenként 0,5 pont*)
-

- b) Mindegyik város betűi között felfedezhetsz egy-egy 3-4-5 betűs magyar szót. Írd le őket!

(*Elemenként 1 pont*)

.....

Összesen 20 pont

Elért pontszám:

Helyesírási feladatok

**1. Húzd alá az alábbi mondatok hibásan írt szavait! Írd le a vonalra helyesen a mondatokat!
(A pontszám nem a hibák számát jelöli.)**

20/

Az egyik Pécsi ovodában fojton orditanak a gyerekek.

A sűrű hóesés miadt újjab hótorlaszok akadályozák a nyugott közlekedést.

Higyj nekem, ez a jóizü fagyí gyógyír lessz a bánatodra!

A színes tollú papagály a hőség elől egy terebéjes fa galyainak árnyékában bujt el.

2. Töltsd ki a következő tiposzlopot! Ha szerinted a zárójelbe tett betű rövid alakjával kell írni a szót, akkor 1-et írsz, ha a hosszú alakjával, akkor 2-t, ha röviden és hosszan is lehet írni, akkor X-et! 14/

1=rövid mássalhangzó

2=hosszú mássalhangzó

X=rövid és hosszú is lehet

	Tipp
1. to__ (l, ll)	
2. szá__dos (l, ll)	
3. e__ütt (gy, ggy)	
4. ka__a (sz, ssz)	
5. ter__el (v, vv)	
6. e__ (dz, ddz)	
7. szégye__ (l, ll)	
8. oko__an (s, ss)	
9. fe__ (n, nn)	
10. va__omás (l, ll)	
11. ka__og (t, tt)	
12. kö__eny (p, pp)	
13. me__ek (gy, ggy)	
13+1. na__ol (s, ss)	

3. Állítsd betűrendbe az egyes sorokban található szavakat! Számozással (1–3.) jelöld a helyes sorrendet!

6/

- a) Kamill ___ – Kamilla ___ – Kamillát ___
 b) odamer ___ – ódai ___ – odamegy ___
 c) kaszál ___ – kassza ___ – kaszkadőr ___
 d) pupák ___ – púpos ___ – pupilla ___
 e) egér ___ – éger ___ – Eger ___
 f) kamasszal ___ – kamaszszerelem ___ – kamaszság ___

4. A tagadó mondatok mellé írd az állító mondatokat a példa alapján!

6/

Pl.: Nincs elég pénzem. Van elég pénzem.

Nincs meg a sapkám. _____.

Nem kell megenned az ebédet. _____.

Nincs el jól egyedül. _____.

Nincs eltörve. _____.

Nem kelt meg a tészta. _____.

Nem vagyok oda az autókért. _____.

5. A következő betűjátékban alkoss a példa alapján új szavakat, és írd le őket helyesen!

10/

pl.: sakál (sz) → szakáll

szalma (d) → Dalma

boka (m) → móka

király (s) → _____

zsúrit (s) → _____

fejes (h) → _____

lakói (m) → _____

adu (o) → _____

vesz (l) → _____

mulya (t) → _____

kinél (m) → _____

ballag (sz) → _____

hátra (m) → _____

6. Ismerd fel a szabályt, majd folytasd a sort további két tetszőleges példával!

4/

- fűrj, fajd, jégmadár, _____, _____
- maradt, odaadta, megkezdte, _____, _____
- tanú, gyanú, fiú, _____, _____
- barna – Barna, japán – Japán, _____ – _____,
 _____ – _____

Összesen: 60 pont

Elért pontszám: _____